

Валентин ДУБИНЕЦЬ
курсант ННІ права та підготовки
фахівців для підрозділів
Національної поліції

Науковий керівник:

Юрій ВЕЛИКИЙ
викладач кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ (м. Дніпро, Україна)

ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТИ ВПЛИВУ НА ВЛУЧНІСТЬ ПІД ЧАС СТРІЛЬБИ СПІВРОБІТНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

В умовах наявної криміногенної ситуації в країні рівень стрільби співробітників правоохоронних органів України становить дуже великий інтерес під час їх професійної підготовки. Вбачається за доцільне вивчення та дослідження всіх основних факторів, що впливають на формування професійних навичок зі стрільби співробітників органів внутрішніх справ України.

Метою цієї роботи є системне виконання низки завдань: аналіз сучасної системи навчання стрілецьким навичкам співробітників правоохоронних органів України; виділення основних проблемних питань, пов'язаних із недосконалістю цієї системи; розгляд причин наявності цих проблем, а також винайдення ефективного механізму вдосконалення стрілецької підготовки в Україні.

Державні органи та органи, які виконують державні функції, повинні бути забезпечені висококваліфікованим персоналом, який буде відповідно до закону виконувати покладені на нього завдання та функції.

Процес проходження навчального матеріалу з вогневої підготовки у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, а також його подальше закріплення практичними вправами пліч-о-пліч йде з базовими поліцейськими дисциплінами. Оволодіння навичками поведінки із вогнепальною зброєю є одним із найважливіших у так званий період початкової професіоналізації, як його влучно називає В. Погребна, та який «охоплює набуття професійних знань, умінь і навичок, необхідних для успішного початку професійної діяльності, тобто оволодіння спеціальністю» [1, с. 12].

Статтю першою Закону України «Про Національну поліцію» визначено поліцію як центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [2].

Не піддається сумніву той факт, що забезпечення охорони прав та свобод людини та протидії злочинності йде пліч-о-пліч з можливістю активного застосування або використання спеціальних засобів, а у виняткових випадках – вогнепальної зброї. Саме тому в законі закріплено правові підстави, за яких застосування вищезазначених засобів є законним, а відповідно й необхідним. Саме тому знання, здобуті під час навчання у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання або первинної професійної підготовки є певним «фундаментом» подальшої служби, є основою професійної підготовленості та спроможності до ефективного виконання поставлених завдань відповідно до чинного законодавства. Безумовно, навички поведінки зі зброєю та стрільби є одними з найважливіших, які закріплюються під час навчання та проходження первинної професійної підготовки.

Одним із вирішальних факторів, які впливають на влучність стрільби, є відповідна психічна (психологічна) підготовленість особи до здійснення пострілу. Психічний стан – це наявний на цей час відносно стійкий рівень психічної діяльності, що проявляється в підвищеній або пониженій активності особистості [3, с. 49]. Основу психічного стану особи становлять такі поняття, як: стрес, настрій, афект, страх, гнів, сором, радість, агресія та інші.

Для нетренованої людини процес стрільби часто спричиняє сплеск емоцій та різку зміну загального психологічного стану. До проведення пострілу треба бути готовим як фізично, так і психологічно. Не поодинокими є випадки так званих «боязні пострілу», «очікування пострілу», а також страху та загальної тривожності перед стрільбою. Вищезгадані фактори негативно впливають на подальшу влучність під час стрільби, оскільки викликають зайву напруженість

психіки людини та центральної нервової системи. Усе це під час стрільби може виражатися у пітливості долонь, підвищенні частоти пульсу та дихання, порушення координації рухів і втраті стійкості й рівноваги під час підготовки до стрільби, збільшення тремору рук і коливань зброї, а також до погіршення зорового сприйняття [4, с. 278].

Згідно з думкою Джона Уотсона, батька біхевіоризму, людина має декілька вроджених страхів, основними з яких є страх гучного шуму і страх втрати турботи [5, с. 315]. Саме тому цілком природним є страх людини перед пострілом, оскільки майже завжди цей процес супроводжується різким та гучним звуком. Незважаючи на те, що впливати на вроджену рефлекторну поведінку ми не можемо, однак кожному під силу психологічно підготуватися до стрільби. Якісна та регулярна психічна підготовка є тим підґрунтям, яке дозволить мінімізувати кількість невдалих та невлучних пострілів.

Недостатня психологічна підготовленість має різко негативний вплив на якість та ефективність стрільби поліцейськими. Не настільки критичним є те, що поліцейський не влучить у мішень під час виконання вправи зі стрільби, однак значних наслідків це може мати під час безпосереднього виконання службових завдань, де може бути завдано шкоду іншим особам.

Підсумовуючи все вищевикладене, можна з упевненістю говорити про значущість психологічної підготовки на влучність стрільби поліцейських. Фактори психологічного впливу під час проведення пострілу мають суттєвий вплив на його влучність та якість, оскільки можуть майже повністю нівелювати уміння та навички стрільця. У ситуації, що склалася, необхідним є збільшення часу, який приділяється психологічній підготовці до проведення практичних стрільб.

1. Погрібна В. Л. Соціологія професіоналізму : монографія. Київ : Алерта, 2008.
2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
3. Мацко Л. А., Прищак М. Д., Годлевська В. Ю. Основи психології та педагогіки : навч. посіб. Вінниця, ВНТУ, 2009.
4. Філіппов М. М. Психофізіологія людини : навч. посіб. Київ, МАУП, 2003.
5. Рита Л. А., Річард С. А., Едвард Е. С., Деріл Дж. Б., Сьюзен Нолен-Х. Введення в психологію. Ч.1. 2000.

Ясін КАРМУА

студент ННІ права
та інноваційної освіти

Наталія ЛЕОНОВА

доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),
кандидат філологічних наук

ОСОБЛИВОСТІ СИНТАКСИСУ ЮРИДИЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Особливості синтаксису юридичної документації України – це його обов'язкова логічність і чіткість у процесі викладу будь-якої частини тексту, що досягається внаслідок суворого повсякчасного дотримання правил українського синтаксису. Хоча зазвичай документи мають констатуючий, регламентуючий і розповідний характер, переважають прості речення з прямим порядком слів.

Отже, група підмета ставиться перед групою присудка: *Свідок може пред'явити як докази...; Неповнолітня особа не звільняється від відповідальності...*

Також треба запам'ятати, що узгоджене означення стоїть перед означуваним словом, а неузгоджене – одразу після нього: *кримінальне право, державна установа, районний відділок*.

Зазначимо, що вставні слова (деталізація інформації щодо висловленого, диференціація викладеної інформації, пояснення окремих неологізмів і рідко вживаних словосполучень, посилання на першоджерело) ставляться на початку речення: *отже, зокрема, по-друге, відтак, наразі* тощо.